

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudkyně Naděždy Řehákové a soudce Miroslava Výborného v právní věci žalobce: **V. T.**, zast. JUDr. Janem Malým, advokátem se sídlem Denisova 504, Jičín, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2014, čj. 24011/DS/2014/GL, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 15. 7. 2014, čj. 30 A 58/2014-57, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.
- II.** Žalobce **je povinen** ve lhůtě **7 dnů** od doručení tohoto usnesení zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši **1000 Kč**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský úřad Jičín, odbor dopravy (dále jen správní orgán I. stupně⁶) vydal dne 25. 6. 2012 příkaz, čj. MuJc/2012/10467/DOP/MoE, sp. zn. DOP 195/2012, kterým uložil žalobci pokutu ve výši 3000 Kč za spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. i) bodů 1, 3 a písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Vzhledem k tomu, že žalobce v zákonné lhůtě nepodal proti příkazu odpor, příkaz nabyl právní moci dne 18. 7. 2012.

[2] Dne 1. 10. 2013 podal žalobce ke správnímu orgánu I. stupně návrh na obnovu řízení. Správní orgán I. stupně o návrhu žalobce rozhodl dne 8. 11. 2013 tak, že obnovu řízení nepovolil. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl rozhodnutím označeným v záhlaví. Žalobce se žalobou před krajským soudem domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného. Vzhledem k tomu, že krajský soud žalobu žalobce zamítl, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ke zdejšímu soudu, jejíž součástí byl také návrh na přiznání odkladného účinku. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti posoudil zdejší soud takto.

[3] Stěžovatel svůj návrh na odkladný účinek odůvodnil tím, že společně se svojí manželkou podnikají v oblasti silniční motorové dopravy ve společnosti EUROPRODUKT, v. o. s. Dopravu ve společnosti zajišťuje zejména sám stěžovatel, neboť má všechna potřebná řídičská oprávnění, která k návrhu přiložil, a zajišťuje rozvoz zboží pro jednotlivé podnikatelské činnosti. Dále stěžovatel provozuje též taxislужbu, což dokládá výpisem z obchodního rejstříku a dalšími dokumenty. S ohledem na situaci by stěžovatel musel řídičské oprávnění odevzdat a tato skutečnost by společnosti EUROPRODUKT údajně přinesla „nenahraditelnou újmu“.

Stěžovatel dále tvrdí, že samotné přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není ani v rozporu s veřejným zájmem.

[4] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku v poskytnuté lhůtě nevyjádřil.

[5] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí následující. Pravidelně je odkladný účinek spojován s tzv. řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním, kdy účinky rozhodnutí správního orgánu nenastávají až do doby rozhodnutí o něm, je-li podán. K účelu tohoto institutu se ve vztahu k ústavní stížnosti vyjádřil také Ústavní soud např. v usnesení sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 11. 10. 2006: „*Účelem tohoto procesního institutu je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla tolika iluzorní*“ (všechna zde cit. rozhodnutí ÚS dostupná na <http://nalus.usoud.cz>). Jeho závěry lze aplikovat i na odkladný účinek kasační stížnosti.

[6] Nejvyšší správní soud již v minulosti judikoval např. v usnesení ze dne 24. 2. 2010, čj. 6 As 6/2010-61, že institut odkladného účinku je primárně spjat se žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení NSS ze dne 27. 1. 2012, čj. 2 As 132/2011-115).

[7] Jde-li o kasační stížnost, soudní řád správní tuto možnost zásadně nepřipouští (§ 107 s. ř. s.), a to právě s ohledem na skutečnost, že kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem. Soudní řád správní však současně stanoví výjimku z tohoto pravidla, tj. že odkladný účinek kasační stížnosti lze v určitých případech přiznat za přiměřeného použití podmínek stanovených v § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Uvedené ustanovení (§ 73 odst. 2 s. ř. s.) stanoví, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Soud v takových případech prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu ještě před vlastním meritorním rozhodnutím. Proto musí být vyhrazeno pouze pro ojedinělé (mimořádné) případy.

[8] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění výše uvedených zákonných předpokladů, tj. **1)** výrazné disproportionality újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a **2)** absence rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného rozhodnutí s účinností *ex tunc*, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

[9] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

pokračování

[10] Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, je nezbytné uvést, že definici pojmu „veřejný zájem“ soudní řád správní nepodává, neboť jde o pojem, jež se svou povahou vymyká možnosti jakéhokoli zevšeobecnění, které by postihlo všechny myslitelné případy. Tento neurčitý právní pojem je proto vždy nutno vykládat v kontextu konkrétní projednávané věci. „[S]vůj obsah tak uvedený pojem nabývá při řešení každého jednotlivého případu, a to na základě rozsouzení různých zájmů při zohlednění konkrétních okolností (srov. Hendrych, D., a kol.: *Správní právo, Obecná část*, C. H. BECK, 5. vydání, 2003, str. 86)“ [viz náleží ÚS ze dne 25. 1. 2005, sp. zn. III. ÚS 455/03 (N 15/36 SbNU 165)]. Nejvyšší správní soud tak vychází z obsahu soudního a správního spisu, neboť zákon neukládá soudu provádět dokazování týkající se splnění tohoto předpokladu a jeho zjišťování z úřední povinnosti.

[11] V daném případě stěžovatel pouze tvrdí, že napadeným rozsudkem krajského soudu bylo negativně zasaženo do jeho práv, přičemž konkrétní negativní zásahy, příp. míru jejich intenzity, dále neuvádí. Je pochopitelné, že ztráta řídičského oprávnění znamená zejména pro řidiče profesionály ztrátu možnosti výkonu jejich zaměstnání. Dojde-li však k této ztrátě v důsledku jednání samotného stěžovatele, které bylo pravomocným správním rozhodnutím označeno za nežádoucí, je ve veřejném zájmu, aby rozhodnutí o ztrátě řídičského oprávnění bylo (co nejdříve) vykonané, aby tak uvedený řidič nemohl ohrožovat další účastníky silničního provozu. Výkon rozhodnutí je pak pouze logickým a žádoucím vyústěním následků dosavadního chování toho konkrétního řidiče na pozemních komunikacích.

[12] Přípuštění opačného přístupu by znamenalo, že v případě řidičů profesionálů by ztráta řídičského oprávnění vždy automaticky byla důvodem pro přiznání odkladného účinku jejich žalobě, resp. kasační stížnosti, a to pouze a jen s ohledem na tu skutečnost, že jde o profesionálního řidiče. Takový závěr však nelze připustit. Jak již bylo řečeno, charakter odkladného účinku spočívá v jeho mimořádnosti, přičemž především platí zásada presumpce správnosti rozhodnutí správních orgánů, resp. soudů. Je toliko na stěžovateli, aby soudu předložil všechny argumenty, na základě kterých se domnívá, že by výkon rozhodnutí znamenal pro něj nepoměrně větší újmu, než jaká by mohla vzniknout jiným osobám. Pokud tak stěžovatel neučiní, sám se vystavuje riziku, že jeho právní sféra bude negativními důsledky napadených rozhodnutí zasažena.

[13] To je i případ stěžovatele. Přestože tvrdil, že odebrání řídičského průkazu by společností EUROPRODUKT, v. o. s., přineslo „nenahraditelnou újmu“, neuvedl, v čem by tato újma spočívala, resp. v jakém rozsahu a intenzitě by se tato újma dotkla jeho osoby. Pokud měl stěžovatel na mysli újmu spočívající v nepoměrném omezení podnikání či nepoměrném dotčení finanční situace stěžovatele nebo společnosti EUROPRODUKT, v. o. s., toto stěžovatel žádným způsobem nedoložil, ba dokonce ani netvrdil. Nezbyvá než zdůraznit, že zdejší soud není v otázce prokazování nepřiměřenosti možné újmy na straně stěžovatele v důsledku nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti povinen ani oprávněn dohledávat skutečnosti, která tvrzení stěžovatele v návrhu prokazují. Aniž by zdejší soud jakkoliv předjímal rozhodnutí ve věci samé, je nutno uvést, že s ohledem na předmět podnikání stěžovatele lze na takové osoby klást zvýšené nároky na dodržování příslušných právních předpisů a jejich zaviněné porušení jde pouze a jen k jejich tíži. Ani případné omezení podnikání v důsledku porušení dopravních předpisů proto bez dalšího jako důvod nepoměrně větší újmy na straně stěžovatele neobstojí.

[14] V daném případě tak dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že tato podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti splněna nebyla. Pokud jde o podmínku absence

rozporu s veřejným zájmem, tou se zdejší soud s ohledem na kumulativnost splnění obou podmínek, nezabýval, neboť v daném případě je její posouzení již irelevantní.

[15] Nejvyšší správní soud za této situace konstatuje, že nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku; proto podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal (obdobně viz např. usnesení NSS ze dne 24. 1. 2012, čj. 2 As 2/2012-21).

[16] V souladu s § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je s podáním návrhu na zahájení řízení spojen vznik poplatkové povinnosti. Podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou uvedeného zákona, je návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví zpoplatněn částkou 1000 Kč. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto (tj. tímto rozhodnutím) a v němž byla návrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit, [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012–32]. Stěžovatel nebyl osvobozen od soudních poplatků, proto je povinen soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zaplatit v přiměřené lhůtě, kterou mu k tomu soud stanovil ve výroku II. tohoto usnesení.

[17] Soudní poplatek lze zaplatit: vylepením kolku (kolků) na tomto tiskopisu nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby lze získat na internetových stránkách www.nssoud.cz v položce Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. září 2014

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu